

Nederlandse
Vereniging voor
Neuropsychologie

Allemaal hormonaal: Een neuropsychologisch perspectief

Voorjaarsconferentie 2026 georganiseerd door de
Nederlandse Vereniging voor Neuropsychologie

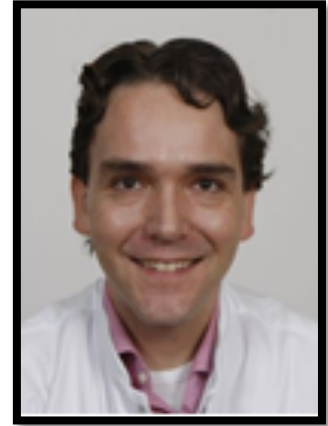
Datum: 20 maart 2026
Locatie: De Kuip - Rotterdam

Programmaoverzicht

Tijdstip	
9:30 – 10:00	Registratie en koffie
10:00 – 10:15	Welkom
10:15 – 10:50	Prof. dr. Max Nieuwdorp - De rol van het darmmicrobioom bij hormoonstoornissen – had Hippocrates toch gelijk?
10:50 – 11:25	Dr. Anna Tyborowska - Early-life stress and neuroendocrine development
11:25 – 11:50	Koffiepauze
11:50 – 12:25	Prof. dr. Baudewijntje Kreukels - Geslachtshormonen, hersenontwikkeling en cognitieve functies – onderzoek bij transgender en genderdiverse personen
12:25 – 12:40	Poster pitches
12:40 – 13:55	Lunch
13:55 – 14:10	Algemene Ledenvergadering (ALV)
14:10 – 14:55	Dr. Rachel Buckley - Sex differences in biomarkers and cognition in the context of Alzheimer's disease risk: risk or resilience?
14:55 – 15:15	Uitreiking Masterthesisprijs en Dissertatieprijs
15:15 – 16:00	Theepauze en posters
16:00 – 16:35	Dr. Anne Marieke Doornweerd - Van pilbijwerkingen tot cycle syncing: de psychobiologie van de menstruatiecyclus en anticonceptie
16:35 – 17:1w0	Dr. Margot Morssinkhof - Wie zien we in de zorg? Hormoonfluctuaties en stemmingsklachten in de vrouwelijke levensloop
17:10	Borrel

Prof. dr. Max Nieuwdorp

De rol van het darmmicrobioom bij hormoonstoornissen – had Hippocrates toch gelijk?

Abstract: Onze hormonen spelen een grote rol in veel alledaagse zaken – vanaf het moment dat we verwekt worden tot de seconde dat we onze laatste adem uitblazen. Ze reguleren bijvoorbeeld onze ontwikkeling tijdens de puberteit, zorgen voor een succesvolle zwangerschap en begeleiden het verouderingsproces. Recent onderzoek heeft aangetoond dat autoimmuun hormoonziekten (zoals diabetes en schildklierziekten) beïnvloed worden door veranderingen in ons darmmicrobioom. Alhoewel Hippocrates al postuleerde dat alle ziekten in de darmen beginnen, is de wetenschappelijke kennis over de manier waarop darmflora auto-immuunziekten aanjagen pas de afgelopen 15 jaar toegenomen. Ook is steeds meer bekend over de rol van gezonde donor feces transplantaties (waarbij de darmflora tijdelijk veranderd wordt) op onze hormonale gezondheid. De effecten van darmmicrobioom liggen zowel in de productie van bepaalde metabolieten als training van ons immuunsysteem in de darm. Derhalve blijkt er ook steeds vaker een rol weggelegd voor darminfecties en veranderde darmflora in relatie tot autoimmuun hormoonziekten zoals type 1 diabetes en schildklierziekten. Tijdens zijn lezing neemt prof. dr. Max Nieuwdorp je mee op een historische en biologische zoektocht naar de rol van onze darmflora in ziekte en gezondheid. En of Hippocrates nu wel of niet gelijk had...

Bio: Max Nieuwdorp is hoogleraar inwendige geneeskunde bij het Amsterdam UMC. Onder zijn leiding hebben 46 PhD-studenten hun proefschrift verdedigd. Momenteel begeleidt hij nog 45 PhD-studenten, 6 postdocs en 5 bio-informatici in zijn groep. Zijn onderzoek wordt ondersteund door verschillende prestigieuze persoonlijke beurzen (NWO Veni/Vidi/VICI en ERC Advanced Grant 2024) en verschillende consortiumsubsidies van de EU en NovoNordiskFoundation. Zijn onderzoek is gericht op het ontleden van de causale rol van (dunne) darmbacteriestammen bij de ontwikkeling van auto-immuunziekten zoals type 1 diabetes mellitus, maar ook type 2 diabetes MASLD-MASH met een speciale interesse in de darm-hersen-as. Hij heeft meer dan 450 peer-reviewed artikelen gepubliceerd, waaronder artikelen in NEJM, Nature Medicine, Science, Cell Host Microbes, Cell Metabolism, Gut en Gastroenterology. Zijn boek voor het lekenpubliek, getiteld "Wij zijn onze hormonen", is uitgegeven door de Bezige Bij uitgeverij en is in 15 talen vertaald, waaronder een Engelse versie bij uitgeverij Simon en Schuster in mei 2024.

Dr. Anna Tyborowska

Early-life stress and neuroendocrine development

Abstract: Adolescence is a critical period involving intense neuro-endocrine and social-emotional changes. During this time, rising steroid hormone levels, particularly testosterone, likely facilitate neural reorganization especially in emotion circuits, making brain development particularly sensitive not only to ongoing stressors, but also to the emergence of incubated effects of early-life stress. I will discuss research showing the impact of early-life stress and pubertal testosterone levels on neural development during adolescence and importantly, how these two processes are highly intertwined.

Bio: Dr. Anna Tyborowska is an Assistant Professor of Clinical Psychology at Radboud University where she is working on vulnerability and resilience markers related to hormonal and neural functioning, particularly during periods of heightened sensitivity and plasticity, such as adolescence and young adulthood. She uses a combination of behavioral, neural and physiological techniques to investigate processes such as emotion control, stress and threat reactivity, and the impact of steroid hormones (particularly testosterone and estradiol) on neuro-maturation, emotion regulation, and mental well-being.

Prof. dr. Baudewijntje Kreukels

Geslachtshormonen, hersenontwikkeling en cognitieve functies – onderzoek bij transgender en genderdiverse personen

Abstract: We weten dat geslachtshormonen een belangrijke rol spelen bij verschillen tussen mannen en vrouwen, hersenontwikkeling en cognitieve functies. Voor de geboorte wordt het proces van seksuele differentiatie van de hersenen en genderontwikkeling al in gang gezet, maar ook gedurende het leven worden verschillen in cognitieve functies in verband gebracht met verschillen in hormoonwaarden. Het zijn echter niet alleen de hormonen, ook chromosomen, genen en rolpatronen oefenen hun invloed uit. Baudewijntje Kreukels zal bespreken wat onderzoek bij transgender personen en personen met een variatie in de geslachtontwikkeling ons kan leren over de factoren die een rol spelen bij genderontwikkeling en verschillen in cognitieve functies.

Bio: Baudewijntje Kreukels is als hoogleraar Medische Psychologie, in het bijzonder van gender en geslachtsvariaties, verbonden aan de Vrije Universiteit en het Amsterdam UMC in Amsterdam. Binnen het Kennis- en Zorgcentrum voor Genderdysforie, richt zij zich in haar onderzoek op de ontwikkeling van genderidentiteit en genderincongruentie en de evaluatie van zorg voor genderincongruentie en variaties in de geslachtsontwikkeling. Ze is programmaleider van *Personalized Medicine* van het onderzoeksinstituut *Amsterdam Public Health* en tevens geaffilieerd met het onderzoeksinstituut *Amsterdam Reproduction*

and Development. Ze heeft >150 artikelen gepubliceerd en is (co)auteur van >14 boekhoofdstukken. Haar huidige onderzoekinteresses omvatten veroudering en de effecten van hormoonbehandeling op cognitieve functies en psychologisch welzijn, seksuele gezondheid bij personen met genderincongruentie en variaties in de geslachtsontwikkeling, en het neurobiologisch substraat van genderincongruentie en de behandeling ervan.

Dr. Rachel Buckley

Sex differences in biomarkers and cognition in the context of Alzheimer's disease risk: risk or resilience?

Abstract: Women account for nearly two-thirds of patients living with Alzheimer's disease (AD) dementia, yet paradoxically often demonstrate greater cognitive resilience in the face of early neuropathology, namely, β -amyloid (A β) and tau. Although this resilience has been consistently observed across studies, it appears to erode as the disease progresses, giving way to disproportionately greater cognitive decline and dementia risk in women compared with men. This talk examines sex differences in AD biomarkers and cognition through a neuropsychological lens, asking a central question: how might one characterize the phenomenon of cognitive resilience in women and its apparent decline throughout disease progression? Further, what biological pathways might drive these sex differences in risk and resilience? I will highlight evidence that women, particularly those with elevated A β burden, exhibit greater tau burden and faster cognitive decline, while also showing preserved cognition earlier in the disease course. I will discuss how the menopause transition might intersect with APOE ϵ 4 and the X chromosome to shape trajectories of risk and resilience. By integrating biomarker, cognitive, and hormonal perspectives, this work argues for a reframing of how we understand sex differences in AD risk that recognizes both vulnerability and resilience. Understanding these dynamics has critical implications for risk stratification, prevention strategies, and the design of sex-informed therapeutic trials.

Bio: Dr. Buckley is an Associate Professor of Neurology at Massachusetts General Hospital and Brigham and Women's Hospital. She is a past recipient of an NIH-NIA K99/R00 Pathway to Independence award and an NIH DP2 New Innovator Award. Her research interests lie in sex differences in risk for Alzheimer's disease, and she holds multiple NIH grants seeking to optimize women's brain health in neurodegenerative disease, with a specific focus on the role of menopause, sex hormones and the X chromosome to impact risk and resilience to Alzheimer's disease. Rachel is the recent past Chair of the Sex and Gender Differences in Alzheimer's disease Professional Interest Area for the Alzheimer's Association and sits on the editorial board for Neurology, as well as the Alzheimer's & Dementia sister journal, Diagnosis, Assessment & Disease Monitoring.

Dr. Anne Marieke Doornweerd

Van pilbijwerkingen tot cycle syncing: de psychobiologie van de menstruatiecyclus en anticonceptie

Abstract: De wetenschap is begonnen aan een inhaalslag om de invloed van hormonale schommelingen op mentaal welzijn beter te begrijpen. Ook in de samenleving en op social media groeit de aandacht voor de menstruatiecyclus en de bijwerkingen van de pil. Tegelijkertijd blijven er vraagtekens bestaan over de mate waarin deze ervaren psychische veranderingen hormonaal verklaard kunnen worden. Anne Marieke Doornweerd bespreekt de biopsychologie achter hormonale stemmingsfluctuaties en het belang van hormonale status als we kijken naar het brein en de psyche. Daarbij wordt ingegaan op de wetenschap achter de relatie tussen hormonen en emotieverwerking, stress en mentale gezondheid, en de manier waarop deze inzichten zich verhouden tot de maatschappelijke en sociale mediacontexten.

Bio: Anne Marieke Doornweerd, PhD, is docent Psychologie aan de Universiteit Utrecht. Haar onderzoek richt zich op de invloed van hormonale fluctuaties, met een focus op de menstruatiecyclus en hormonale anticonceptie, op mentale gezondheid. Na het afronden van de onderzoeksmaster Neuropsychologie aan de Universiteit Maastricht werkte zij een jaar als basispsycholoog in een revalidatiekliniek. Begin 2024 promoveerde zij aan de Universiteit Utrecht. In haar proefschrift combineerde ze experimentele, longitudinale en psychofysiologische methoden om de invloed van sekshormonen, de menstruatiecyclus en hormonale anticonceptie op emotieverwerking en psychologisch welzijn te onderzoeken. Naast haar huidige werk als docent zet zij zich ook buiten de wetenschap in om de mentale gezondheid van vrouwen en het belang van hormoon-specifieke kennis verder op de kaart te zetten.

Dr. Margot Morssinkhof

Wie zien we in de zorg? Hormoonfluctuaties en stemmingsklachten in de vrouwelijke levensloop

Abstract: Er is in de maatschappij steeds meer aandacht voor de relatie tussen geslachtshormonen en mentale gezondheid, vooral rondom thema's als menstruatie en (peri)menopauze. Hoewel sommigen weinig klachten ervaren rond bijvoorbeeld de premenstruele week of de perimenopauze, zien we ook een significante groep die last heeft van mentale klachten rondom de menstruatie- of (peri)menopauze. Margot Morssinkhof zal vertellen over nieuw onderzoek op het gebied van Premenstrual Dysphoric Disorder (PMDD), premenstruele verergering van depressie (PME) en depressie in de perimenopauze, met specifieke aandacht voor het belang van vroege herkenning en multidisciplinaire behandeling van deze klachten.

Bio: Dr. Margot Morssinkhof is wetenschappelijk onderzoeker met een focus op sekse, gender, hormonen en mentale gezondheid. Ze werkt bij het Amsterdam UMC en OLVG als onderzoeker, waarbij ze werkt aan projecten over de invloed van genderbevestigende hormonen, de menstruatiecyclus, zwangerschap en menopauze op stemming en mentaal welzijn. In haar onderzoek werkt ze vaak op het grensvlak van wetenschap en klinische praktijk, door bijvoorbeeld de invloed van bestaande hormoonbehandelingen te onderzoeken of klinische populaties te includeren in haar onderzoek.